

Temamøte om

Bedøvelse av laks med fokus på velferd og kvalitet

Nofima og FHF har arrangert temamøte om slakting av laks i Tromsø den 18. september i Nofimas lokaler i Breivika.

På møtet deltok over 60 personer hvor mer en halvparten kom fra slakterier langs hele kysten. Innleggene fra aktive aktører i næringen om deres erfaring med ulike slaktesystemer, sammen med interessante innlegg fra forskningsmiljøene og Mattilsynet ble dette et godt møte. Foredragene er klare for nedlasting fra linkene under hvert enkelt foredrag.

Program:

Innledning til tema, FHF ved Kristian Prytz

Fra Industrien gis innlegg om erfaringer ved bruk av strøm og slag til bedøvelse av laks:

Erfaringer med strømbedøvelse v/Børge Holm, Nordlaks

Erfaringer med slag bedøvelse v/ Kurt Einar Karlsen, Lerøy Aurora

Utstyrsleverandører av bedøvelsessystemer deltar med foredrag og i diskusjon:

Fra sjø til sløyting v/ Sture Utheim, Stranda Prolog

Frode Kjølås fra SeaSide - deltar i møte og diskusjon

Mattilsynet:

Slakteriforskriftens krav til fiskevelferd v/ Inger Fyllingen, Mattilsynet

Forskning:

Spørreundersøkelse hos lakseslakterier i forhold til bedøvelsessystemer og kvalitet v/
Torbjørn Tobiassen, Nofima

Slakting av laks i stor skala, noen utvalgte tema v/ Ulf Erikson, SINTEF Fiskeri og havbruk

Elektrobedøvelse av laks effekt på velferd og kvalitet v/ Bjørn Roth, Nofima

Risikopunkter for dårlig velferd ved slakting v/Cecilie Mejdell

Oppsummering:

Erfaringer fra drift av el-bedøvelse har vist at ensretting av fisk er viktig og fungerer godt slik det er nå. Problemer med blodflekker er praktisk talt borte etter at anlegget ble ombygget.

Drift av slagmaskiner: God fiskevelferd er en forutsetning for å lykkes med denne typen anlegg. Gir positive effekter hvis en ønsker pre-rigor filetering.

Selv om de fleste lakseslakterier har bedøvelses- og avlivingsystemer som fungerer veldig godt er det fortsatt noen som sliter.

Anbefaling fra Nofima om drift av el-bedøvelse: spenning på 110 volt med en kontakttid på 5 sekunder skal være tilstrekkelig.

Innspill fra næringen om at restblod i gjeller og fisk er et økende problem. Et element som kan påvirke kvaliteten og holdbarheten til fisken.

På møte ble viktigheten av å ha en kontrollert og optimalisert flow av fisk gjennom slaktelinjen påpekt som noe av det viktigste for å opprettholde god velferd og kvalitet.

Levende kjøling var tema under diskusjon. Mattilsynet understreket at det er opp til brukerne å dokumentere god fiskevelferd og at en kan henvise til anerkjente kilder.

Det kan være behov for å utrede kjøling av fisk på grunn av nye krav om temperatur under 2 C ved levering. Så lav temperatur kan være vanskelig å oppnå uten at fisken er godt nedkjølt før slakt. Her er likevel motsetning mellom å kjøle kraftig ned før bedøvelse hvis en er avhengig av at fisken skal kunne svømme for egen maskin.

Konklusjon: Alternativene til CO2 bedøvelse er på plass i et flertall av slakteriene. Noen slakterier benytter fortsatt CO2, men de er alle i ferd med å sette inn nye løsninger. På møtet i dag kom det fram at det har vært store utfordringer for de som var tidlig ute, men at det nå skal være mulig å få til en forsvarlig bedøving og avliving av laks ved alle anlegg.

Det er også positivt å registrere at det er stor grad av konsensus mellom hva industri, utstysleverandører, veterinærer, Mattilsynet og forskerne mener om status for slakting.

Viktig møte med mye nettverksbygging, mellom næringen, forskning og FHF. Ble uttrykt behov for flere slike møter i næringen.

Kontaktpersoner:

Torbjørn Tobiassen, Nofima torbjørn.tobiassen@nofima.no

Kristian Prytz, FHF Kristian.prytz@fhf.no